

Četvrtak, 14. ožujka 2019.

P8_TA(2019)0219

Stanje u Nikaragvi

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. ožujka 2019. o stanju u Nikaragvi (2019/2615(RSP))

(2021/C 23/21)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Nikaragvi, a posebno one od 18. prosinca 2008. ⁽¹⁾, 26. studenoga 2009. ⁽²⁾, 16. veljače 2017. ⁽³⁾ i 31. svibnja 2018. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike iz 2012.,
- uzimajući u obzir Strateški dokument i višegodišnji okvirni program EU-a za Nikaragvu za razdoblje 2014. – 2020.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava iz lipnja 2004.,
- uzimajući u obzir Ustav Nikaragve,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za vanjske poslove o Nikaragvi od 21. siječnja 2019.,
- uzimajući u obzir izjave o stanju u Nikaragvi koje je visoka predstavnica dala u ime EU-a 2. listopada 2018., 15. svibnja 2018., 22. travnja 2018. i 15. prosinca 2018. te izjavu od 1. ožujka 2019. o nastavku nacionalnog dijaloga,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o prioritetima EU-a na forumima UN-a za ljudska prava iz 2019., usvojene 18. veljače 2019.,
- uzimajući u obzir izvješće koje je 21. lipnja 2018. odobrila Međumerička komisija za ljudska prava i koje je naslovljeno „Teške povrede ljudskih prava u kontekstu socijalnih prosvjeda u Nikaragvi”,
- uzimajući u obzir izvješće visoke povjerenice Ujedinjenih naroda za ljudska prava o kršenju i povredama ljudskih prava u kontekstu prosvjeda u Nikaragvi koji su trajali od 18. travnja do 18. kolovoza 2018.,
- uzimajući u obzir izvješće Interdisciplinarne skupine neovisnih stručnjaka od 20. prosinca 2018. o nasilnim događajima u Nikaragvi u razdoblju od 18. travnja do 30. svibnja 2018.,
- uzimajući u obzir izjavu visoke povjerenice Ujedinjenih naroda za ljudska prava Michelle Bachelet od 22. veljače 2019. o kriminalizaciji neslaganja u Nikaragvi,
- uzimajući u obzir članak 123. stavke 2. i 4. Poslovnika,

⁽¹⁾ SL C 45 E, 23.2.2010., str. 89.

⁽²⁾ SL C 285 E, 21.10.2010., str. 74.

⁽³⁾ SL C 252, 18.7.2018., str. 189.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0238.

Četvrtak, 14. ožujka 2019.

- A. budući da je Europski parlament 31. svibnja 2018. donio rezoluciju o krizi u Nikaragvi u kojoj snažno osuđuje spomenutu situaciju; budući da je sljedom te rezolucije izaslanstvo od 11 zastupnika u EP-u posjetilo tu zemlju od 23. do 26. siječnja 2019. kako bi ocijenilo stanje na terenu;
- B. budući da je izaslanstvo slijedilo vlastiti program te da je vlada Nikaragve odobrila pristup svim objektima koje su zastupnici željeli posjetiti, uključujući i dva zatvora; budući da je vlada Nikaragve zajamčila da neće biti odmazde protiv onih koji su osudili trenutačno stanje; budući da je izaslanstvo svjedočilo kampanji uznemiravanja, lažnog optuživanja i zastrašivanja usmjerenoj protiv boraca za ljudska prava i organizacija civilnog društva s kojima je izaslanstvo održalo razmjenu gledišta; budući da su mnoge organizacije odbile pozive da se sastanu s izaslanstvom zbog zastrašivanja i prijetnji iza kojih stoji vlada; budući da je nakon posjeta izaslanstva toj zemlji represija još jača;
- C. budući da je izaslanstvo javno odbacilo službeno stajalište vlade Nikaragve u skladu s kojim je ta zemlja žrtva državnog udara pod vodstvom SAD-a kao i kampanja dezinformiranja; budući da je glavni razlog za poticanje prosvjeda duboka demokratska, institucionalna i politička kriza koja je tijekom posljednjeg desetljeća u toj zemlji utjecala na vladavinu prava i ograničila temeljne slobode, kao što su sloboda udruživanja, prosvjedovanja i okupljanja;
- D. budući da je sloboda izražavanja, okupljanja i prosvjedovanja, uključujući i zabranu korištenja državne himne, u znatnoj mjeri ograničena za brojne građane; budući da je znatan broj političkih zatvorenika u zatvoru samo zbog ostvarivanja svojih prava; budući da se u skladu s nekoliko zabrinjavajućih izvještaja stanje u kojemu se nalaze pritvorenici pogoršalo te se s njima, među ostalim, postupa nehumanom;
- E. budući da se sudskim postupcima protiv tih pritvorenika krše međunarodni standardi, posebno postupovna i kaznena jamstva u pogledu prava na pošteno suđenje; budući da ni zatvorski uvjeti ne zadovoljavaju međunarodne standarde na dogovarajući način; budući da postoji jasan nedostatak podjele vlasti u Nikaragvi;
- F. budući da je pravo na informacije ozbiljno ugroženo; budući da se novinari pritvaraju, protjeruju te da im se prijeti; budući da se audiovizualni mediji zatvaraju ili da se njihovi prostori pretražuju bez prethodnog sudskog odobrenja; budući da je objavljivanje novina ugroženo zbog nedostatka papira i tinte koje je vlada Nikaragve zaplijenila;
- G. budući da je vlada Nikaragve protjerala iz zemlje međunarodne organizacije kao što je interdisciplinarna skupina neovisnih stručnjaka GIEI i Posebni mehanizam praćenja za Nikaragvu (MESENI) koje su zatražile mirno rješavanje sukoba i nacionalnu pomirbu; budući da se represija nad organizacijama civilnog društva pojačala i da im je oduzet pravni status u zemlji s lošim institucionalnim okvirom, čime se žrtve represije dvostruko kažnjavaju;
- H. budući da je ugrožena i akademska sloboda; budući da je gotovo 200 studenata protjerano sa sveučilišta zbog sudjelovanja u prosvjedima za demokraciju, veće slobode i ljudska prava;
- I. budući da razvoj i jačanje demokracije i vladavine prava te poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda moraju biti sastavni dio vanjskih politika EU-a, što se odnosi i na Sporazum o pridruživanju između EU-a i zemalja Srednje Amerike iz 2012.; budući da taj sporazum uključuje i demokratsku klauzulu koja predstavlja bitan element sporazuma;
- J. budući da nacionalni dijalog između predsjednika Ortege i nikaragvanske oporbe i građanskih skupina, koji je pokrenut 16. svibnja 2018. i u kojem je posredovala Katolička crkva, nije doveo do rješenja krize; budući da su 27. veljače 2019. nastavljeni preliminarni razgovori u cilju pokretanja nacionalnog dijaloga između vlade Nikaragve i Alianze Cívica; budući da je Alianza Cívica definirala sljedeća tri glavna cilja koja želi postići tijekom pregovora: oslobođanje političkih zatvorenika i poštovanje individualnih sloboda, nužne izborne reforme koje moraju dovesti do održavanja izbora, i pravda; budući da je vlada Nikaragve pustila na slobodu 100 političkih zatvorenika nakon što je prihvatila da se njihove zatvorske kazne pretvore u kućni pritvor; budući da se većina njih uznemirava i da se nastavljaju uhićenja; budući da se velik broj zatvorenika (više od 600) i dalje nalazi u zatvoru; budući da je 10. ožujka 2019. zaustavljen nacionalni dijalog nakon što se Alianza Cívica povukla iz pregovora;

Četvrtak, 14. ožujka 2019.

1. naglašava da se u Nikaragvi teško krši demokracija, poštovanje ljudskih prava i vladavina prava, što je posljedica događaja koji su se odvili u travnju i svibnju 2018.; ponovno ističe važnost svoje rezolucije donesene 31. svibnja 2018.;
2. osuđuje sve represivne mjere vlade Nikaragve; navodi da je svrha posjeta njegova izaslanstva bila utvrditi stvarnu sliku trenutačnog stanja; nadalje, navodi da nema sumnje da se posljednjih mjeseci, a posebno nakon tog posjeta, povećala represija nad oporbom kao i ograničenja temeljnih sloboda; u tom pogledu osuđuje opću represiju i ograničavanje slobode izražavanja, okupljanja i prosvjeda, zabranu nevladinih organizacija i civilnog društva, protjerivanje međunarodnih organizacija iz zemlje, zatvaranje medija i napade na njih, ograničenja prava na informacije, protjerivanje studenata sa sveučilišta te pogoršanje stanja u zatvorima i nehumano postupanje;
3. smatra da takve mjere vlade, njezinih institucija i parapolitičkih organizacija odgovaraju planiranoj strategiji za uništenje političke oporbe koja je prošle godine vodila prosvjede; smatra da se ta strategija metodički, sustavno i selektivno primjenjuje na sve vođe, nevladine organizacije, medije i društvene pokrete koji nastoje izraziti svoje legitime zahtjeve za slobodu i demokraciju;
4. izražava zabrinutost zbog golemih demokratskih, političkih i gospodarskih rizika s kojima su suočeni građani i zemlja te koji će se povećati ako se ne poduzmu hitne mjere, imajući u vidu trenutačne unutarnje sukobe, društveni raskol i gospodarski pad; hitno poziva na smislen unutarnji dijalog u cilju postizanja održivog i mirnog rješenja kojim bi se svim akterima u društvu dao prostor za djelovanje i omogućilo slobodno izražavanje te kojim bi se ponovno uspostavila njihova građanska prava, kao što je pravo na miran prosvjed; ponavlja da bi svako rješenje trebalo uključivati pozivanje na odgovornost svih osoba koje su odgovorne za kršenje prava; traži od svih političkih stranaka, društvenih pokreta, vođa, studenata i organizacija civilnog društva da održe i ponovno istaknu svoju nepokolebljivu predanost mirnom rješavanju krize; ponavlja da u potpunosti podržava reformu pravosudnog sustava i izbornog zakona te traži da potpredsjednica Komisije / visoka predstavница postupi u skladu s time; traži od potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice i delegacije EU-a da pomno prate pregovore između vlade i Alianze Cívica koji se održavaju u zemlji te da nastave rješavati ljudske probleme zatvorenika, studenata, prosvjednika, novinara itd., koji su rezultat nastale situacije;
5. izražava žaljenje zbog obustave Posebnog mehanizma praćenja za Nikaragvu (MESENI) i ukidanja mandata interdisciplinarne skupine neovisnih stručnjaka (GIEI) u okviru Međuameričke komisije za ljudska prava; snažno osuđuje progon, uhićenje i zastrašivanje ljudi koji surađuju s UN-om i drugim međunarodnim tijelima;
6. poziva vladu Nikaragve da kao znak spremnosti u okviru tekućeg dijaloga provede tri hitne mjere: trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu političkih zatvorenika, trenutačan prekid svih oblika represije nad građanima Nikaragve, uključujući uznemiravanje, zastrašivanje, špijuniranje i progon vođa oporbe te naknadno ukidanje svih ograničenja navedenih sloboda, kao i povrat pravne osobnosti i imovine organizacija za ljudska prava te povratak međunarodnih organizacija u zemlju;
7. ističe da pod tim uvjetima proces mora dovesti do ukidanja pravnih postupaka protiv političkih zatvorenika te jamstava u pogledu njihova fizičkog i moralnog integriteta, privatnosti i pravičnog postupanja, povratka prognanih osoba, među kojima su i novinari i studenti, demilitarizacije ulica i razoružavanja paravojnih skupina, kao i uspostave jasnog plana za organizaciju slobodnih, pravednih i transparentnih izbora u bliskoj budućnosti i uz prisutnost međunarodnih promatrača;
8. traži da se Italiji smjesti izruči Alessio Casimirri, koji danas živi u Managui pod zaštitom nikaragvanske vlade, a u Italiji je pravomoćno osuđen na šest kazni doživotnog zatvora za otmicu Alda Mora, bivšega predsjednika stranke Kršćanska demokracija i predsjednika Vijeća ministara i Europskog vijeća, i za ubojstvo tjelesnih čuvara 16. ožujka 1978. u Rimu;

Četvrtak, 14. ožujka 2019.

9. traži od Europske službe za vanjsko djelovanje i država članica da provedu postupni proces ciljanih i individualnih sankcija protiv vlade Nikaragve i pojedinaca odgovornih za povrede ljudskih prava, kao što su zabrane izdavanja viza i zamrzavanje imovine, a da pritom ne nanose štetu domaćem stanovništvu, u skladu sa zaključcima Vijeća od 21. siječnja 2019., sve dok ne dođe do potpunog poštovanja ljudskih prava i temeljnih prava u zemlji, kao što je zatraženo u okviru dijaloga; stoga, i pod tim okolnostima, poziva na aktiviranje demokratske klauzule Sporazuma o pridruživanju između EU-a i Srednje Amerike, čija je Nikaragva potpisnica, čime bi članstvo Nikaragve u tom Sporazumu bilo suspendirano;

10. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku Organizacije američkih država, Europsko-latinskoameričkoj parlamentarnoj skupštini, Srednjeameričkom parlamentu, Limskoj skupini te vladi i parlamentu Republike Nikaragve.
